

مراقبت در تروما

پیش بیمارستانی تا بخش اورژانس
(جلد اول)

■ تالیف

سیما سادات حجازی

کارشناس ارشد پرستاری مراقبت ویژه

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی

نسا نوغان

کارشناس ارشد پرستاری مراقبت ویژه

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان

علیرضا نظری شیهکی

کارشناس ارشد آموزش پرستاری

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی

حجازی، سیما، ۱۳۶۳ -
مراقبت در تروما: پیش بیمارستانی تا بخش اورژانس
تهران: جامعه‌نگر، ۱۳۹۳.
ج.

978-600-101-371-3

فیضی مختصر
این مدرک در آدرس <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.

کتابخانه

نمایه

نوغان، نسا

نظری شهیکی، علیرضا، ۱۳۵۵ -

۳۶۷۷۸۸

سرشناسه

عنوان و نام پدیدآورنده

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک

وضعیت فهرست‌نویسی

یادداشت

یادداشت

یادداشت

شناسنامه‌ی افزوده

شناسه‌ی افزوده

شماره‌ی کتاب‌شناسی

این اثر، مشمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان می‌باشد. هیچ بخشی از کتاب به هیچ شکلی اعم از فتوکپی یا بازتولیدی مطالب در هرگونه رسانه‌ای من جمله کتاب، لوح فشرده و مجلات، بدون اجازه‌ی کتبی ناشر قابل استفاده نیست و موجب پیگرد قانونی می‌شود.

مراقبت در تروما پیش بیمارستانی تا بخش اورژانس (جلد اول)

تألیف سیما سادات حجازی، نسا نوغان، علیرضا نظری شهیکی

ناشر جامعه‌نگر

نوبت و سال چاپ اول ۱۳۹۳؛ شمارگان ۵۰۰ نسخه

صفحه‌آرایی آفتاب هنر؛ طرح جلد الهام‌رادی

بها ۸۹۰۰۰ ریال

شابک ۳ - ۳۷۱ - ۱۰۱ - ۶۰۰ - ۹۷۸

نشر جامعه‌نگر

ناشر برگزیده حوزه سلامت (سال ۱۳۹۳)

ناشر برگزیده حوزه جوانان (سال ۱۳۹۳)

ناشر برگزیده کشور (سال ۱۳۹۲)

ناشر برتر دانشگاهی (سال ۱۳۹۱)

دفتر مرکزی نشر جامعه‌نگر

تهران: خ انقلاب - مقابل درب اصلی دانشگاه تهران - خ فجر رازی - خ نظری - شماره ۸۴ - تلفن: ۶۶۴۹۲۷۱۶ - ۶۶۴۹۴۱۸۷

فروش اینترنتی: www.jameenegar.com

کتابفروشی‌های معتبر پزشکی سراسر کشور

اهواز: رشد - شرق • اردبیل: خیام • اراک: دانشجو • ارومیه: شاهد ایثارگران • اصفهان: کیا - پارسا - رازی • بابل: علی‌زاده - اندیشه • بجنورد: ارسطو • بروجرد: ولایت • بندرعباس: سروش • بوشهر: کتابفروشی عمادی • بیرجند: شهر کتاب • تاش: جامعه‌نگر • تبریز: شیرنگ - بابک • شاکین: میرچی • جهرم: کلبه کتاب • خرم‌دره: معلم • خرم‌آباد: نشر قلم • رشت: دانشگاه آزاد پل طالشان - ارجمند - مزده • زابل: رازی • زاهدان: کالج • زنجان: شهر کتاب • هاری: هدف - دانشجو - امیرکبیر • سمنان: نسیم - اشراق • ۲ • سبزوار: نشر ارس • شیراز: مرکز کتاب دانشگاه علوم پزشکی شیراز - جمالی • قم: قاضی • قزوین: حکیم • کاشان: خانه کتاب • قوچان: تواندیش • کرمان: بایروس • کرمانشاه: علم و فرهنگ - جهان کتاب • گرگان: جلالی • گناباد: کتابستان • لاهیجان: مرکز کتاب دانشگاهی • مشهد: مجد دانش - نمایشگاه علوم پزشکی جهاد دانشگاهی • همدان: روزاندیش • دانشجو • یزد: خاتجانی

فهرست مطالب

مراقبت از بیماران ترومایی در بخش اورژانس.....	۴۵	پیشگفتار.....	یازده
مرور کوتاه.....	۶۱	فصل اول: پیشگیری از تروما و مکانیسم‌های تروما.....	۱
اطلاعات کلیدی.....	۶۱	مکانیسم آسیب و تروما.....	۲
فصل چهارم: ترومای سر.....	۶۳	کینتیک تروما و آسیب.....	۳
آناتومی.....	۶۴	قوانین فیزیک و تروما.....	۳
مکانیسم‌های صدمات مغزی.....	۶۵	رویکرد پیش بیمارستانی.....	۶
تغییر شکل جمجمه.....	۶۵	اطلاعات پیش بیمارستانی.....	۶
حرکات شتاب یابنده - کندشونده.....	۶۵	انواع صدمات ناشی از تروما.....	۶
صدمات ناشی از چرخش سر.....	۶۶	۱. ترومای غیرنافذ.....	۷
صدمات نفوذی.....	۶۶	۲. تروماهای نافذ.....	۲۴
پوست سرو آسیب‌های آن.....	۶۶	۳. آسیب‌های ناشی از انفجار.....	۲۸
استخوان‌های جمجمه و آسیب‌های آن.....	۶۸	سیستم‌های امتیازدهی آسیب.....	۳۰
شکستگی‌های خطی.....	۶۸	مرور کوتاه.....	۳۰
شکستگی‌های مرکب یا همراه با فرورفتگی.....	۶۹	اطلاعات کلیدی.....	۳۱
شکستگی‌های قاعده جمجمه.....	۶۹	فصل دوم: ارزیابی صحنه حادثه.....	۳۳
شکستگی‌های صورت.....	۷۰	حضور در صحنه.....	۳۳
شکستگی فک تحتانی.....	۷۲	رها سازی.....	۳۳
شکستگی استخوان بینی.....	۷۲	هفت مرحله رها سازی.....	۳۴
پرده مننژ.....	۷۲	آنالیز برخورد در وسایل نقلیه.....	۳۸
مغز.....	۷۲	مرور کوتاه.....	۴۰
آسیب‌های مغزی.....	۷۳	اطلاعات کلیدی.....	۴۰
آسیب اولیه.....	۷۳	فصل سوم: بررسی و احیای ابتدایی بیمار ترومایی.....	۴۱
آسیب ثانویه.....	۷۳	ارزیابی بیماران.....	۴۲
فشار داخل جمجمه.....	۷۳	بررسی و ارزیابی در صحنه حادثه.....	۴۳

۸۹.....	شش آسیب کشنده.....	۷۴.....	فشار پرفیوژن مغزی (CPP).....
۹۴.....	شش آسیب پنهان.....	۷۵.....	آسیب‌های خاص مغزی.....
۹۶.....	بررسی و احیای اولیه.....	۷۵.....	تکان مغزی (کانکاشن).....
۹۶.....	کنترل راه هوایی و مهره‌های گردن.....	۷۵.....	کوفتگی‌های مغزی (کاتیوژن).....
۹۶.....	تنفس و تهویه.....	۷۶.....	آسیب تروماتیک اکسونی.....
۹۷.....	کنترل گردش خون و خونریزی.....	۷۶.....	خونریزی‌ها و هماتوم‌های مغزی.....
۹۸.....	ناتوانی و اختلال عملکرد.....	۷۶.....	هماتوم اکسترادرال (ایپیدورال).....
۹۸.....	برهنه‌سازی و بررسی کل بدن.....	۷۸.....	هماتوم ساب دورال.....
	اندیکاسیون‌های توراکتومی در بخش	۷۹.....	هماتوم درون مغزی.....
۹۹.....	اورژانس.....	۷۹.....	آسیب‌های نفوذی به مغز.....
۹۹.....	مرور کوتاه.....	۷۹.....	بررسی و احیای اولیه.....
۹۹.....	اطلاعات کلیدی.....	۷۹.....	کنترل راه هوایی و مهره‌های گردن.....
۱۰۱.....	فصل ششم: ترومای نخاعی	۸۰.....	تنفس و تهویه.....
۱۰۲.....	آناتومی ستون مهره‌ها و طناب نخاعی.....	۸۰.....	کنترل گردش خون و خونریزی.....
۱۰۲.....	ستون مهره‌ها.....	۸۱.....	ناتوانی و اختلال عملکرد.....
۱۰۲.....	طناب نخاعی.....	۸۲.....	اندازه‌ی مردمک‌ها و واکنش آن‌ها.....
۱۰۳.....	مکانیسم آسیب‌های طناب نخاعی.....	۸۲.....	بررسی سر.....
۱۰۳.....	ترومای غیر نفوذی.....	۸۲.....	کنترل ظاهری و محیطی.....
۱۰۳.....	ترومای نافذ.....		CT scan برای بیماران دچار آسیب
۱۰۵.....	SCI اولیه و ثانویه.....	۸۳.....	سر.....
۱۰۵.....	SCI اولیه.....	۸۳.....	پروتکل‌های انتقال.....
۱۰۵.....	SCI ثانویه.....	۸۴.....	مرور کوتاه.....
۱۰۶.....	بررسی و احیای اولیه بیماران SCI.....	۸۴.....	اطلاعات کلیدی.....
۱۰۶.....	کنترل راه هوایی و مهره‌های گردن.....	۸۵.....	فصل پنجم: ترومای قفسه‌ی سینه
۱۰۷.....	تنفس و تهویه.....	۸۵.....	آناتومی قفسه سینه.....
۱۰۷.....	کنترل گردش خون و خونریزی.....	۸۶.....	دیافراگم.....
	شوک نخاعی و شوک نوروژنیک:	۸۶.....	ریه‌ها.....
۱۰۷.....	تشخیص و درمان.....	۸۷.....	قلب.....
۱۰۸.....	شوکتورونژنیک.....	۸۷.....	مکانیسم آسیب قفسه‌ی سینه.....
۱۱۰.....	ناتوانی و اختلال عملکرد.....	۸۷.....	ترومای غیر نافذ.....
	جایگاه استروئیدها در درمان بیمار دچار	۸۸.....	ترومای نافذ.....
۱۱۰.....	SCI.....	۸۸.....	آسیب‌های اختصاصی قفسه‌ی سینه.....

تنفس و تهویه..... ۱۲۰	کنترل ظاهری و محیطی..... ۱۱۰
بررسی گردش خون و کنترل خونریزی.. ۱۲۰	رادیوگرافی تشخیصی در بیمار دارای آسیب
ارزیابی‌های تشخیصی در ترومای شکم..... ۱۲۲	نخاعی..... ۱۱۱
۱. لاپاروتومی تجسسی..... ۱۲۲	مرور کوتاه..... ۱۱۲
۲. لاواژ تشخیصی پریتوئن (DPL).....	اطلاعات کلیدی..... ۱۱۲
آسپیراسیون تشخیصی پریتوئن (DPA)..... ۱۲۳	فصل هفتم: ترومای شکم..... ۱۱۳
۳. سی تی اسکن..... ۱۲۴	آناتومی شکم..... ۱۱۴
۴. بررسی متمرکز با سونوگرافی برای	مکانیسم‌های ترومای شکم..... ۱۱۵
تروما (FAST)..... ۱۲۴	ترومای غیر نافذ شکم..... ۱۱۵
۵. رادیوگرافی..... ۱۲۵	ترومای نافذ شکم..... ۱۱۶
۶. آزمایشات تشخیصی..... ۱۲۵	آسیب‌های اختصاصی شکم..... ۱۱۶
ناتوانی و اختلال عملکرد..... ۱۲۵	آسیب‌های کبد..... ۱۱۶
کنترل ظاهری و محیطی..... ۱۲۵	آسیب‌های طحال..... ۱۱۷
مرور کوتاه..... ۱۲۶	دیافراگم..... ۱۱۸
اطلاعات کلیدی..... ۱۲۶	کلیه‌ها..... ۱۱۸
منابع..... ۱۲۷	بیرون زدگی احشا..... ۱۱۹
نمایه..... ۱۲۹	اجسام نفوذی..... ۱۱۹
	بررسی و احیای اولیه..... ۱۲۰
	کنترل راه هوایی و مهره‌های گردن..... ۱۲۰

فهرست جداول

جدول ۱-۱ اطلاعات پیش بیمارستانی	۸	جدول ۱-۵ آسیب‌های اصلی قفسه سینه	۸۸
جدول ۱-۳ ارزیابی نظام مند راه هوایی	۴۷	جدول ۱-۶ حرکت‌های ستون فقرات که توسط نیروی نافذ ایجاد می‌شوند	۱۰۴
جدول ۲-۳ تغییر علائم حیاتی در واکنش به خونریزی	۵۶	جدول ۲-۶ مقایسه‌ی شوک هیپوولمیک و شوک نوروزنیک	۱۰۸
جدول ۳-۳ توصیه‌های ایمنی‌سازی برای زخم‌ها	۵۹	جدول ۱-۷ نواحی چهارگانه مورد بررسی در FAST	۱۲۵
جدول ۱-۴ سطح‌بندی مراکز تروما	۶۵		
جدول ۲-۴ مقیاس کمای گلاسکو	۸۱		

فهرست کادرها

کادر ۱-۱ مکانیسم‌های آسیب که نشان‌دهنده‌ی احتمال آسیب شدید بالقوه هستند	۶	کادر ۱-۴ فشار پرفیوژن مغزی نرمال	۷۴
کادر ۲-۱ دسته‌بندی سوانح رانندگی سر نشینان	۹	کادر ۲-۴ فشار پرفیوژن مغزی مختل	۷۴
کادر ۳-۱ سیستم‌های امتیازدهی آسیب	۳۰	کادر ۱-۵ توراکتومی لوله‌ای و درناژ به وسیله سیستم عایق آبی	۹۱
کادر ۱-۳ آغاز به کار تیم تروما	۴۶	کادر ۲-۵ کاهش فشار پنوموتوراکس فشارنده به شیوه سوزنی	۹۲
کادر ۲-۳ تجهیزات مورد نیاز برای RSI	۵۱	کادر ۱-۶ اختلالات تنفسی ایجاد شده به دنبال آسیب نخاعی	۱۰۶
کادر ۳-۳ تاثیرات بالقوه خطرناک			

فهرست مطالعات موردی

مطالعه موردی ۱-۱ آسیب‌های برخورد از پشت	۱۳	مطالعه موردی ۱-۶ تحریک عصب واگ	۹۵
مطالعه موردی ۱-۳ جبران	۵۵	مطالعه موردی ۲-۶ شوک نوروزنیک	۱۰۹
مطالعه موردی ۱-۵ آسیب نافذ قفسه سینه	۹۲		
مطالعه موردی ۲-۵ آسیب غیرنفوذی			

فهرست الگوریتم‌ها

الگوریتم ۱-۷: ارزیابی تشخیصی اولیه در ترومای غیرنافذ شکم	۱۲۲
--	-----

فصل تالیف گردیده است. در کتاب حاضر که جلد اول این مجموعه است، به بررسی مکانیسم‌های آسیب و پیشگیری از تروما، ارزیابی صحنه حادثه، بررسی و احیای اولیه در صحنه حادثه و بخش اورژانس پرداخته شده و در بقیه فصول به اصول ارزیابی و مراقبت اختصاصی در ترومای ارگان‌های مختلف اختصاص داده شده است که قابل استفاده برای پرستاران، پزشکان، پرسنل فوریت‌های پزشکی، اساتید و دانشجویان می‌باشد.

مؤلفان کتاب امیدوارند آن گونه که شایسته جامعه علمی است، توانسته باشند گامی مفید در جهت تسهیل یادگیری و کاربرد اصول مراقبت اولیه از بیمار ترومایی که از ضروریات مراقبتی در جامعه ماست، بردارند و حق مطلب را ادا نموده باشند، با این حال و بدون تردید این کتاب کاستی‌هایی دارد که امید است کارشناسان، دانشجویان و علاقمندان، نقطه نظرات اصلاحی خود را جهت رفع نواقص و اصلاح اشتباهات با ما در میان بگذارند.

امروزه تروما به عنوان یک مشکل بزرگ بهداشتی در هر جامعه‌ای با هر نوع وضعیت بهداشتی، اقتصادی و اجتماعی محسوب می‌شود. تروما یکی از عوامل اصلی مرگ از نوزادی تا دهه چهارم زندگی است. در کشور ما حوادث رانندگی و تلفات جاده‌ای از عمده‌ترین دلایل بروز تروما در میان مردم به‌شمار می‌آید. بیشترین مرگ و میر ناشی از تروما در جوانان رخ داده که آسیب‌های جدی آن در نتیجه از دست رفتن نیروی جوان در همه‌ی سطوح فردی و اجتماعی قابل توجه است. با توجه به این که مرگ و میر ناشی از تروما را می‌توان با انتقال صحیح و مراقبت و درمان سریع و مؤثر کاهش داد، آگاهی از چگونگی ارزیابی اولیه، اصول حمل بیمار و مداخلات اولیه‌ی لازم در برخورد با این نوع بیماران چه در صحنه حادثه و چه در اولین برخورد تیم درمانی با بیمار در بخش اورژانس می‌تواند در مراقبت از بیماران ترومایی نقش مهمی داشته و نتایج حاصل از تلاش تیم مراقبتی بیمار ترومایی را ارتقا بخشد.

جهت آشنایی تیم مراقبتی که به صورت اولیه با بیمار ترومایی مواجه‌اند، با اصول مراقبت اولیه‌ی بیمار ترومایی، مجموعه‌ای دو جلدی و مشتمل بر چهارده